

Saturs

Ievadam. Kas ir kulturoloģija? 5

1. daļa

Kā izprast kultūras jēdzienu? 6

1. nodaļa

Kultūras jēdziens 6

1.1.1. Kas ir kultūra? 6

1.1.2. Kāds ir kultūras saturs? 10

1.1.3. Kāda ir kultūras specifika? 12

1.1.4. Kultūras darbības virzieni 14

1.1.5. Kultūras funkcijas 16

2. nodaļa

Cilvēks – kultūras objekts un subjekts,

laiks un telpa kultūrā 19

1.2.1. Cilvēks un kultūra 19

1.2.2. Cilvēka kā objekta izpausme –
kultūrvajadzības 20

1.2.3. Cilvēka kā subjekta izpausme –
radošais process 23

1.2.4. Laiks un telpa – kulturoloģijas
pamatkategorijas 25

3. nodaļa

Daba, kultūra, civilizācija 33

1.3.1. Dabas un civilizētais cilvēks 33

1.3.2. Dabas cilvēka radītās
kultūrvērtības 36

1.3.3. Seno baltu kultūras veidošanās 42

1.3.4. Pasaules civilizāciju veidošanās 45

1.3.5. Divupe un Ēģipte – upju ieleju
civilizācijas 48

1.3.5.1. Divupes kultūra 49

1.3.5.2. Ēģiptes kultūra 53

2. daļa

Kultūras sistēmas 62

1. nodaļa

Kultūra kā vērtību sistēma 62

2.1.1. Kultūras vērtības 62

2.1.2. Vērtību raksturs 65

2.1.3. Ideāls un kultūrvaronis 68

2.1.4. Vērtību mainība un relatīvisms
dažādos gadsimtos 70

2.1.4.1. Antīkā pasaule
(1. g. t. p.m.ē.–5. gs.) 70

2.1.4.2. Viduslaiki (5.–15. gs.) 70

2.1.4.3. Jauno laiku kultūras
vērtības (16.–19. gs.) 79

2.1.4.4. Mūsu laikmeta vērtības
(no 1900. gada) 85

2. nodaļa

Kultūra kā zīmju un simbolu

sistēma 92

2.2.1. Kas ir zīmes un simboli? 92

2.2.2. Simbolu un zīmju grupas 94

2.2.3. Nozīmīgākie kultūras simboli 96

2.2.3.1. Nozīmīgākie reliģiju simboli 96

2.2.3.2. Rietumu kultūru simboli 103

2.2.4. Semiotika – zinātne par zīmēm
un simboliem 107

3. nodaļa

Kultūras tradīcijas 109

2.3.1. Kas ir tradīcijas 109

2.3.2. Kā veidojas un saglabājas
tradīcijas 111

2.3.3. Tradīcijas Rietumu un Austrumu
sabiedrībā 115

2.3.4. Tradīciju veidošanās procesi
Latvijā 118

3. daļa

Kultūras izpausmes formas 124

1. nodaļa

Domāšanas formas 124

3.1.1. Kas ir domāšanas formas? 124

3.1.2. Mitoloģiskā domāšana 125

3.1.2.1. Somugru un baltu mīti 126

3.1.2.2. Grieķu un romiešu mīti 131

3.1.2.3. Ģermāņu un indiešu mīti 126

3.1.2.4. Mītiskās domāšanas pēdas
viduslaiku, jauno laiku un
mūsu laikmeta kultūrā 141

3.1.3.	Reliģiskā domāšana	144
3.1.3.1.	Ābramiskās reliģijas: jūdaisms, kristietība un islāms.....	145
3.1.3.2.	Indijas reliģijas: hinduisms, džainisms, sikhisms un budisms....	156
3.1.3.3.	Ķīnas un Japānas reliģijas: konfūcisms, daoisms, sintoisms un jaunās reliģijas	164
3.1.4.	Filozofiski–zinātniskā domāšana	170
3.1.4.1.	Filozofiski–zinātniskā domāšana senajos laikos un viduslaikos	171
3.1.4.2.	Filozofiski–zinātniskā domāšana jaunajos laikos un mūsu laikmetā ...	174

2. nodaļa

Māksla, zinātne un tehnoloģijas.....	181	
3.2.1.	Mākslas izpausmes formas.....	181
3.2.2.	Vizuālā māksla un tās stili	182
3.2.2.1.	Vizuālā māksla vēstures gaitā	183
3.2.2.2.	Vizuālās mākslas virzieni.....	184
3.2.3.	Citu nozīmīgāko mākslas veidu attīstība un loma sabiedrībā.....	212
3.2.4.	Tehnoloģiju un mediju attīstība... 225	

4. daļa

Indivīds un sabiedrība kultūrā..... 231

1. nodaļa

Indivīda un varas attiecības kultūrā	231	
4.1.1.	Vara un tās veidošanās	231
4.1.2.	Varas un kultūras attiecības dažādās sabiedrībās.....	234
4.1.3.	Līderis, elks, ģēnijs un kultūrvaroņi varas procesos	239

2. nodaļa

Sabiedrības grupas un kultūras veidi: masu, elitārā un subkultūra.....	243	
4.2.1.	Sociālo grupu veidi un kultūra	243

4.2.2.	Masu kultūra un elitārā kultūra	244
4.2.3.	Subkultūra un kontrkultūra.....	248
4.2.4.	Kultūras un reklāmas attiecības ..	250

3. nodaļa

Etniskā un nacionālā kultūra	254	
4.3.1.	Etnoss un nācija	254
4.3.2.	Etniskā un nacionālā identitāte ...	256
4.3.3.	Multikulturālās sabiedrības modeļi	259

5. daļa

Kultūras procesi un starpkultūru attiecības..... 264

1. nodaļa

Kultūru stabilitāte, mainīgums un dialogi	264	
5.1.1.	Kultūras mainīguma procesi	264
5.1.2.	Globalizācija un kultūra.....	267
5.1.3.	Eiropas identitāte, tās pagātne un nākotne	269

2. nodaļa

Kultūras pastāvēšanas un darbības indikatori	273	
5.2.1.	Kas ir kultūras indikatori?	273
5.2.2.	Indivīda attieksme pret kultūru ...	274
5.2.3.	Nauda un kultūras procesi.....	277
5.2.4.	Svētki kā kultūras indikators.....	281

3. nodaļa

Rietumu un austrumu kultūras attiecības	286	
5.3.1.	Rietumu un Austrumu kultūru raksturojums	286
5.3.2.	Rietumu un Austrumu kultūru attiecības vēstures gaitā.....	287
5.3.3.	Rietumu un Austrumu kultūru attiecību attīstības scenāriji	292

Nozīmīgākie jēdzieni	297
-----------------------------------	------------